

ಕಾಲು ಮೆಟಿಸಿನ ಪ್ರಮುಖ ದೋಗೆಗಳು ಹಾಗೂ ನಿರ್ವಹಕನೇ

పొళుమొన్న భూరటద ఉదు ముఖ్య వారిచెన చేయగాడ. ఇదు క్లాబుర వద్దాఫ్స్-గాల రూజు ఎండు శ్రీసంక్రాగిడ అధికా 'కప్పు హోస్టు' అంత కరేయుత్తారె. భూరటదియ య్యార్టవ బీగీటల్లి ఇదు లాం ప్రథాన వాళ్ళ పట్టముత్తదే. ప్రజలో కాగు మాలేశియ దేశగాల్లి పొళుమొన్ని లువ్వుర్సు కెక్కుయొగుస్తిర్పువ ప్పన్నలియల్లు నష్టి దేశద కాబుముసగ అంతయ్యార్య మారుకట్టియల్లు బీడిక హెచ్చ్యుదే కాగు దరవు హెచ్చ్యుత్తదే. నష్టి దేశదల్ల పొళుమొన్న కీరచ రాళ్ళదల్ల తెబ్బాగి బీళయుత్తారె. ఇదరె లువ్వుర్సెయ శే. 70 రష్యు కీరచ రాళ్ళదింద బిరుత్తదే. క్లాబ్ కెంచు క్లాబ్రుద్దిదే, తమిచునాడు, ఈత్తర వువ్వా రాళ్ల కాగు అంపుహాన ప్పత్తునికోణాలూ ర్పు ఐ సమూతగాల్లి స్టేల్చు స్టేల్ బీళయుత్తారె. క్లాబ్ బిందల్ల లెదగు, కొసం, చీక్కుముగెళుయ, ఈత్తర కాగు ద్రేస్ల న్స్టడ బీల్స్పుల్లన్న బీళయుత్తారె.

‘ఇత్తీఁడన పెళ్లాగటల్లి కూటుమొరికిగే సోలేగే
యోగ తోష్ణవాగి వెచ్చుగ్గుతెందే. ఇదరింద కూటుమొరికిత
క్రీత్త, మాత్ర ఇంధిలిపులింద పెళ్లాగై కదిషుయాగుత్తద్ద.
క్రీత్తయి ఆచార నిష్ఠవున్న ఆమభంగమత్తడ్డారె. కూటుమొరికినల్లి
ఒకువ సోలుగు రోగిగడ లక్ష్మి కూగులు నిజీవకుసయిన్న
కు ఉలగే విశ్వాసిలుగియే.

1. కెప్టిఫిటోరా రైస్ డిజెస్ (Phytophthora foot rot/ quick kill disease): ఈ దొగ్గంతు ముఖ్యమానికి వాసిస్తున్న శ్వచ్ఛమందుల క్షయాన్తి ఎంబు తరీగిదుండ బయటదే. ఈ దొగ్గంతు ముఖ్యమందుల బయట ఎంబు లోగోగోగింత ఒక ఉష్ణ వాసికావాకువాగిదే. బధిగా దొగ్గంతగులద జస్టీఫిల్ శక్కుల మేలుయ్యిత్తు కాల్చువచ్చిల్ల. ఈ దొగ్గంతు ముఖ్యమందుల ముంగాలు మళ్ళిగాలదల్లి కాయిపోల్కుత్తాడు. మోదులు ఒల్లియల లోగో బయటి ఇంకెళ్లి, బధిగా, ఎంబు, గొంపలోగి పెనిపటదే. ఎల్లదక్కి ముంగ బేటు, బేటు వుప్పుయొన్న కుఱు మూడి, సూతరె ఎల్లు భాగించున్న భాగింపులదే.

ವිජ්‍යාත මෙරුම් සුදුසුව සිදු කළ (ඩැනු, මොයේ දැනු)

ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಲ್‌ಡಿರೆಕ್ಟರ್ ಅಧಿಕಾರಿ

ಕರ್ನಾಟಕ ವರ್ತಗಳು

- కురుభద్రుల్లి ఎల్లెయ మోలే ఒండు పథక తుచ్ఛ బుక్కుగాను తిఱ్పినమొందు, నంతర తీఘ్రవాగి ఉరది ఎలె లుచులు మోగానుపుదు.
  - ఎళ్లింది ఎలోగిస్తు, కుశదూగి బచ్చుత్రివ చౌపులు కూగు సేలద్దల్లికాసిరువ బ్రుషు (Rumihar) సేలాటపుండాగి కుచ్ఛ బుక్కు తిరుగుపుదు.

- ರೋಗದ ಸೂಂಟು ಕಾಂಡದ ಅಥವಾ ತುದಿ ಭಾಗಕ್ಕೆ ತುರಿದರೆ ಬ್ರಾಯ್ ಎಲ್ಲೂ ಎಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೊಸಿನ ಸೂಂಟು ಲಾಂಡು ಹೊಗುತ್ತದೆ, ಕವಲಾಗಳು ಮುಂದೆ ಹೊಗಿ ಪ್ರೋಫ್ ಬ್ರಾಯ್ ಮತ್ತು ಹೊಗುತ್ತದೆ.
- ರೋಗದ ಸೂಂಟು ಒಂದು ವೇಳೆ ಚೀರಿಗೆ ಅಂತಿದರೆ ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮೊಗಳಲ್ಲದ ನಂತರ ಹಳದಿಬಣ್ಣೆ ತಿಂಗಿ ಬ್ರಾ ಒಣಿಸುತ್ತದೆ. ಬ್ರಾಯ್ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಇಣ್ಣಿದ್ದುತ್ತದೆ ಬಳಿಕೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಆಕ್ಷ್ಯೂಬರ್ - ನವಂಬರ್ ತಂಗಳಾಗಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ರೋಗದ ನಿರ್ವಹಣೆ:

1. ಶೊಂಡದ ಸ್ವೇಚ್ಚಣ್ಣೆ:- ರೋಗ ಸಿಂಟ ಬ್ರಾ ಕಾಗೂ ರೋಗಕ್ಕೆ ಹಂತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ನಾಶ ಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ನಂತರ ತೀ. 0.3 ರ ಅಂತರ ಆಕ್ಷ್ಯೂಬರ್ ನಿಂದ ಬ್ರಾ ಕೆತ್ತ ಸ್ಟ್ರೆಟ್ 3-4 ರಿ ದ್ಯಾಪ್ರಾಚನ್ನು ಮಣಿ ನೆನೆಯುವಂತೆ ಸುರಿಯಬೇಕು.
2. ಮೊಗಳ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮನ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಕುಡಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕುಟ್ಟಿರು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕ್ರೆಟಿಕ್ ತೆಗೆಯಬೇಕು.
3. ರೋಗ ರಿಂಡ ಬ್ರಾಗಳನ್ನು ನಾಟಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.
4. ಮೊಗಿಯ ಮುಖಾಂತರ ರೋಗಾಳಾ ಪ್ರಾರಂಭದ ಹಾಗೆ ಬ್ರಾಯ್ ಬುಡಕ್ಕೆ ಸೂಪ್, ಕರಡ (ಹುಲ್ಲು) ಅಥವಾ ಒಣ ಎಲೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.
5. ಉತ್ತಮ ನೀರಿನ ಬಿಂಬಿನಿಕೆ (ಬಿಂಬಿಲಾಪೋಷನ್) ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು.
6. ಬ್ರಾಯ್ ಬುಡದಲ್ಲಿ (1 ಮಿ ಸ್ಟ್ರೋಕ್) ಅಗತ ಮೊಡಿಕಾರಿಕು ಘಟ್ಟ ಬೇರೆಗಳಿಗೆ ನಾಯಿಕಾಗಿದಂತೆ ಎತ್ತಿರವಹಿಸಬೇಕು.
7. ಮೊಗಳ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮನ್ಯ ಪ್ರತಿ ಬ್ರಾಗಿ 1. ಕ.ಜ ಹಿಂಡ್ ಕಾಗೂ 10 ಕಿ.ಜ. ಹೊಳ್ಳಿಗೆ ಗೆಂಟಿಯಾಂಟ್ ಬುಡಕ್ಕೆ ಕಾಳಿಸಬೇಕು.
8. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕಡೆಂಬಿ: ಮೊಗಳ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಿನದೆ ತೇ. 1.0 ಚೋಡ್ಫೋ ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ಬ್ರಾಗೆ ಸಿವಿಟಿಷಬ್ಲೆಕ್ (2 ರಿ ದ್ಯಾಪ್ರಾ) ಹಾಗೂ ಬುಡಕ್ಕೆ ತೀ. 0.3 ಅಂತರ ಆಕ್ಷ್ಯೂಬರ್ ಅನ್ನ ಸುರಿಯಬೇಕು. (3-4 ರಿ ದ್ಯಾಪ್ರಾ). ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ಸೆಲ್ವಿಂಗ್ ಸಾರಿ ತಿರಿಂದ್ರ ನಾರಕೆಗಳನ್ನು ಸೆಪ್ಟ್ಯೂಬರ್ - ಆಕ್ಷ್ಯೂಬರ್ ತಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಅಥವಾ ತೀ. 0.4 ರ ಪ್ರಾಚ್ಯಾತ್ಯಿಂಷ್ ಫಾಸ್ಟ್ರೋನ್ಸೆಚ್ (ಅಕ್ಸೋಮಿನ್) ಅನ್ನ ಬ್ರಾಗೆ ಸಿಂಪಾಸಿಬೇಕು (2ರಿ) ಹಾಗೂ ಬುಡಕ್ಕೆ ಸುರಿಯಬೇಕು. (3-4ರಿ)(ಮೊಗಳ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಮನ್ಯ ಹಾಗೂ ಸೆಪ್ಟ್ಯೂಬರ್ - ಆಕ್ಷ್ಯೂಬರ್ ತಂಗಳಲ್ಲಿ).

9. ಜ್ಯಾವಿಕ ಹೆಕ್ಕೋಟಿ: 50 ಗ್ರಾ. ಟ್ರಿಮೋಡಿಮ್ ಏಂಡ್ ಜ್ಯಾವಿಕ ಕಿಲೀಂದ್ರ್ ಪೆಸ್ಟ್ ಬ್ರಾಯ್ ಬುಡಕ್ಕೆ ಮೊಗಳ ಪ್ರಾರಂಭದ ಮುಂಬಿ 1 ಕಿ.ಜ. ಬೇವಿನ ಹಿಂಡಿಯ ಜೊತೆ ಮಿಶ್ರ ಮಾಡಿ ಕಾಳಿಸಬೇಕು. ಜ್ಯಾವಿಕ ಕಿಲೀಂದ್ರ್ ಪೆಸ್ಟ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರ್ಲಿ ಪ್ರಾಚ್ಯಾತ್ಯಿಂಷ್ ಫಾಸ್ಟ್ರೋನ್ಸೆಚ್ (ಅಕ್ಸೋಮಿನ್) ಅಥವಾ ಕುಟುಂಬಾಳ್ಲಿ ಎಂಜಡ್ 72 ಅನ್ನ ಮಾಡಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇದು.

2. ನಿರ್ಧಾನ ಸೊರ್ಟ್ ರೋಗ (Slow wilt disease)

ಮೊಸಿನ ಬ್ರಾಗೆ ಬರುವ ಇಂಟ್ರಾಂಡ್ ಮುಖ್ಯ ರೋಗವೆಂದರೆ ನಿಧಾನ ಸೊರ್ಟ್ ರೋಗ. ಈ ರೋಗವು ಮರಿಯೋಗ್ನಿನ ಇಂಟ್ರಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಇಂಟ್ರಾಂಲ್ ಮುಖ್ಯ ಎಷ್ಟು ಜಾಲು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೂ ಕಿಲೀಂದ್ರ್ ಗೊಂಡ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೋಗವಿಂದ ಮೊಸಿನ ಬ್ರಾ ಬಲ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡುತ್ತದೆ.

ರೋಗದ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ನಿಧಾನ ಸೊರ್ಟ್ ರೋಗದಲ್ಲಿ ಎಲೆಗಳು ತುರಿಯಿಂದ ಹೆಡಿ ಬಣ್ಣಿಸಿ ತಿಂಗಳನ್ನು ಬ್ರಾ ಡಾಕ್ಟರ್, ಒಣಾತ್ತು ಬಂತ್ತಿದೆ. ಇದು ತುರಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಹೊಂಗಿಸಿಕೊಂಡುತ್ತದೆ.
- ರೋಗ ಬಾದ ಬ್ರಾಯ್ ಆಕ್ಷ್ಯೂಬರ್ ತಂಗಳನ್ನಿಂದ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣಿಸಿ ತಿಂಗಳಾರಂಭಿಸಿ, ಇಸೆಂಬರ್ ನುಕರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ಮುಂಗಾರು ಮಳ ಪ್ರಾರಂಭವಾದೊಡನೆ ಕೆಲವು ರೋಗವಿರುವ ಬ್ರಾಗಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಹೊಸ ಚಗುರು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರೂ ಈ ರೋಗ ಮೊಗಳ ನಿಂತೊಡನೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತದೆ ಬ್ರಾಗು ಕ್ರಮೋಳಾವಾಗಿ ಶಕ್ತಿ ಕೆಳಿದುಕೊಂಡು ಮೊಸಿನ ಇಂವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ರೋಗ ನಿರ್ವಹಣಾತ್ಮಕಗಳು

1. ರೋಗ ರಿಂಡ ತೊಂಬಗಳಿಂದ ಮೊಸಿನ ಬ್ರಾಗಳನ್ನು ನಾಟಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.
2. ರೋಗಕ್ಕೆ ಹಂತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಬ್ರಾಗಿಂಡ್ ಕೊಳಬಿಂದ ತುತ್ತಿ ಸುಡಿಸಬೇಕು.
3. ಬ್ರಾ ನೆಡುತ್ತಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಗುಂಡಿಗೆ 15 ಗ್ರಾ. ಪ್ರೋರೆಚ್ ಅಥವಾ 30 ಗ್ರಾ. ಕಾಬೋಫ್ಲೋರಾನ್ 30 ಜಿ. ಯಾನ್ಸ್ ಮಣಿಗೆ ಸೇಲಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೂ 1 ಕಿ.ಜ. ಬೇವಿನ ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ಕಾಳಿಸಬೇಕು.
4. ಪ್ರತಿ ಬ್ರಾಗಿ 20 ಗ್ರಾ. ಥಿಮೆಚ್ ಅಥವಾ 30 ಗ್ರಾ. ಕಾಬೋಫ್ಲೋರಾನ್ ಅನ್ನ ಮಣಿಗೆ ಎರಡು ನಾಲಿ ಅಂಡರೀ ಮೇ-ಜುನ್ ಮತ್ತು ಸೆಪ್ಟ್ಯೂಬರ್ - ಆಕ್ಷ್ಯೂಬರ್ ತಂಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕು. ●

ವೈ.ಎಸ್. ಅಮರೇಶ್, ಎಂ.ಎಸ್. ಲೋಕೇಶ್, ಬಿ.ಎಚ್. ದೇವಂದ್ರ, ಮತ್ತು ಎಂ. ವೈ.ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಿಭಾನಕೀಂದ್ರ, ಕರಣ